

Materiał opracowany przez Polską Izbę Przemysłu Chemicznego.

„Jak zapewnić stabilność sektora chemicznego w niestabilnych czasach? Surowce, koszty, prawo” – pod takim hasłem, 22 kwietnia br. odbyła się I Debata w ramach Kampanii Polska Chemia w 2022 r. – trzecie i zarazem ostatnie z cyklu trzech tematycznych wydarzeń, zorganizowane przez Polską Izbę Przemysłu Chemicznego (PIPC).

Debata Kampanii Polska Chemia to kolejne spotkanie PIPC, podczas którego omawiane były wyzwania związane z zapewnieniem stabilności branży we współczesnej, nieprzewidywalnej rzeczywistości, tym razem w kontekście dostępności surowców, rosnących kosztów oraz zmieniających się regulacji prawnych.

Wydarzenie prowadziła ekspertka Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego – **dr inż. Anna Zalewska, Senior Ekspert, Pion Rzecznictwa i Legislacji**, która we wstępie wprowadziła widzów w tematykę spotkania. – *W obliczu nowej rzeczywistości, która po raz kolejny okazała się nieprzewidywalna, przemysł chemiczny, staje przed licznymi nowymi wyzwaniami związanymi m.in. z zakłóceniami w łańcuchach dostaw, transformacją energetyczną, koniecznością poszukiwania nowych kierunków handlowych. Przemysł chemiczny jest swoistym multisektorem. W jego ramach funkcjonują dziesiątki podsektorów i gałęzi, setki procesów i tysiące produktów. Ogromna ilość rozwiązań, zastosowań, powiązań, dostawców i odbiorców – to system naczyń połączonych, który został dotknięty skutkami wojny i wynikających z niej implikacji. Wojna w Ukrainie niewątpliwie wpłynie na kwestie związane z dekarbonizacją w Europie, ale czy zweryfikuje również zielone cele transformacji i przyszłą unijną politykę energetyczno-klimatyczną? Jakie działania Komisja Europejska planuje, aby uniezależnić unijną energetykę? Czy priorytetem będzie bezpieczeństwo energetyczne? Porozmawiamy również o strategicznej roli Polskiej Chemii w odniesieniu do obecnej sytuacji oraz o zachowaniu i umocnieniu konkurencyjności sektora chemicznego – powiedziała **dr inż. Anna Zalewska**, zapraszając na dalszą część wydarzenia.*

Moderatorką otwierającego debatę, pierwszego panelu eksperckiego, była **Magdalena Więckowska, dziennikarka, z redakcji Teraz Środowisko**, która rozpoczęła rozmowę z **dr. inż. Tomaszem Zielińskim, Prezesem Zarządu Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego**. – *Sytuacja wojenna wpłynęła na zachowania całej gospodarki, w tym oczywiście przemysłu chemicznego, zarówno w Polsce, jak i na całym świecie. Mierzymy się jako branża po raz kolejny – po trudach związanych z pandemią COVID-19 – z nową sytuacją. Tereny za naszą wschodnią granicą stanowią dla chemii znaczący kierunek eksportowy, w obecnej sytuacji mówimy zatem o całkowitej zmianie przepływów produktowo-surowcowych. Oddzielamy tu oczywiście podstawowe surowce energetyczne, mówimy o szeregu pozostałych podsektorach i produktach, które są mocno z tymi rynkami skorelowane – dla przykładu farby, kleje, pigmenty, kosmetyki, detergenty, mydła. Sam rynek ukraiński – oprócz części importowej – to około 1,4 mld EUR za rok 2021, jeśli chodzi o eksport różnego rodzaju produktów branży chemicznej z Polski. Jeszcze większym rynkiem jest rynek rosyjski – tu mówimy o blisko 2 mld EUR w eksporcie oraz o około 1,7 mld EUR w imporcie. W związku z bieżącą sytuacją następują zmiany w planowaniu działań przedsiębiorstw, w sposobie ich funkcjonowania – powiedział*

dr inż. Tomasz Zieliński, Prezes Zarządu PIPC, pytany o to, jak w obecnej trudnej sytuacji geopolitycznej radzi sobie polski przemysł chemiczny. – *Musimy patrzeć z jednej strony na wartości i wskaźniki handlowe, ale z drugiej strony chemia to cały system procesów, rozmaitych powiązań, które wpływają na szereg innych branż. Dlatego tak ważne jest zapewnienie stabilizacji i bardzo istotne w tym kontekście stają się m.in. partnerstwa międzynarodowe. Wojna w Ukrainie pozycjonuje potrzeby branży w sposób oczywisty, jednak mierzymy się również jako sektor z szeregiem wyzwań związanych z ambitnymi unijnymi celami klimatycznymi. Należy pamiętać i podkreślić, że Polska Chemia stoi w centrum zielonej transformacji i bez udziału naszej branży te przemiany nie będą możliwe* – dodał **dr inż. Tomasz Zieliński**.

Następnie, prowadząca panel poprosiła o zabranie głosu **Izabelę Zygmont, Doradczynię ds. Ekonomicznych i Europejskiego Zielonego Ładu, Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce**, która opowiedziała, w jaki sposób wojna w Ukrainie wpłynie na cele klimatyczne określone przez Unię Europejską. Prelegentka wskazała, że dekarbonizacja gospodarki i cele klimatyczne muszą być realizowane równolegle z uniezależnieniem się od surowców rosyjskich. Nadmieniła, że UE o kwestiach związanych z bezpieczeństwem energetycznym wypowiada się w nowym komunikacie RePowerEU – dokument ten mówi m.in. o kwestiach cen energii, ale także o długofalowej wizji w kontekście wojny w Ukrainie w powiązaniu z dekarbonizacją. Ekspertka podkreśliła, że UE chce w tej sytuacji przyspieszyć działania dekarbonizacyjne i jest to w tym momencie kluczowe, wskazała również, że to na rozwój OZE, biogazów oraz poprawę efektywności energetycznej w kolejnych latach będzie kładziony największy nacisk. Są to bowiem – zdaniem prelegentki – rozwiązania przyszłościowe, które będą służyć kolejnym pokoleniom.

Jako ostatni w pierwszym panelu eksperckim głos zabrał **Grzegorz Tobiszowski, Poseł do Parlamentu Europejskiego, Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii w PE**. Pytany przez moderatorkę o to, w jakim kierunku powinna iść dziś Europa i Polska, by zapewnić bezpieczeństwo energetyczne, podkreślił, że mierzymy się dziś wszyscy z niezwykle trudnym i szczególnym czasem. Europarlamentarzysta wskazał także, że rozmowa na temat takich kwestii, podczas takich wydarzeń, jak debata PIPC, jest szczególnie ważna i potrzebna. W dalszej części wypowiedzi ekspert wskazał, iż gospodarka wymaga racjonalności, należy zawsze myśleć o kwestiach bezpieczeństwa energetycznego, a tocząca się obecnie wojna w Ukrainie obnażyła zależność Europy od surowców z kierunków wschodnich. Europoseł dodał, iż działania wojny wykraczają daleko poza Ukrainę i Rosję, a w związku z tym cele klimatyczne powinny zostać na nowo zdefiniowane, gdyż wszelkie plany inwestycyjne wymagają czasu. Na koniec, pytany o rolę polskiego przemysłu chemicznego w transformacji energetycznej, podkreślił, że chemia ma szczególne znaczenie w polskiej gospodarce, jest branżą, która wymaga wsparcia, a w Parlamencie Europejskim prowadzonych jest szereg rozmów, by owe wsparcie w jak najszerszym zakresie było możliwe.

Drugi panel ekspercki prowadziła **Katarzyna Zamorowska, Dyrektor ds. komunikacji, z redakcji Teraz Środowisko**, która rozpoczęła rozmowę ze **Stanisławem Bukowcem, Posłem na Sejm RP, Przewodniczącym Parlamentarnego Zespołu ds. Przemysłu Chemicznego**. Pytany o bieżącą sytuację w kontekście branży chemicznej wskazał, że nie od dziś odgrywa ona jedną z kluczowych ról w gospodarce, a tocząca się wojna w sposób oczywisty wpływa na jego sposób funkcjonowania. Poseł podkreślił również, że rozwój energetyki przemysłowej w polskiej chemii jest ważny dla bezpieczeństwa energetycznego całego kraju i należy pamiętać, że dostęp do podstawowych

surowców energetycznych jest jednym z czynników wpływających na możliwości sektora. Pytany o zielone cele transformacji, nadmieniał, że bez udziału sektora chemicznego Polska nie spełni wymogów Europejskiego Zielonego Ładu, i choć przed polską branżą chemiczną znajduje się wiele wyzwań, to stoi w centrum zielonej transformacji. Na zakończenie, przywołał również powołany blisko rok temu [Parlamentarny Zespół ds. Przemysłu Chemicznego](#), który jest odpowiedzią na potrzeby sektora chemicznego w zakresie umacniania jego pozycji konkurencyjnej.

Kolejne pytania moderatorka skierowała do **Mirosławy Nykiel, Posłanki na Sejm RP, Członkini Parlamentarnego Zespołu ds. Przemysłu Chemicznego**, która pytana m.in. o przyszłość energetyczną Polski, wskazała, że tocząca się za naszą wschodnią granicą wojna w sposób brutalny pokazała, jak bardzo, jako kraj, ale także jako cała Europa, jesteśmy uzależnieni od surowców ze wschodu. Posłanka podkreśliła, że szczególne wyzwania czekają w najbliższym czasie sektory energochłonne, a do takich należy chemia. Nadmieniając, że rosnące koszty energii, surowców, powodują, iż konkurencyjność przemysłu chemicznego staje się wyzwaniem, dodała, że cele klimatyczne są ważne i kluczowe, a w bieżącej sytuacji – jej zdaniem – będziemy obserwować przyspieszenie ich realizacji. W podsumowaniu wypowiedzi wskazała, że w sektorze chemicznym tkwi ogromny potencjał, który wymaga odpowiedniego wsparcia – sektor jest nie tylko realizatorem, lecz także kreatorem nowoczesnych rozwiązań, niezbędnych dla „zielonej” transformacji.

Kolejną część debaty stanowiła prezentacja ekspercka zatytułowana „Rozważny biznes w trudnych czasach. Należyta staranność w dobie sankcji”, którą przedstawiła **Magdalena Chmielewska-Cholewa, Partner, Doradca Podatkowy, KDCP Kancelaria Doradztwa Celnego i Podatkowego Rutkowski i Wspólnicy Sp. z o.o.** Ekspertka wskazała w niej, że w związku z sytuacją wojenną analizowane są sankcje dot. Rosji i Białorusi, jak również związane z nimi problemy interpretacyjne. Dodała, że niezwykle ważnym zagadnieniem staje się to, jak dochować należytej staranności w dobie sankcji pod kątem funkcjonowania przedsiębiorstw. Podczas prezentacji przedstawiono szereg rozporządzeń unijnych, jak również regulacji krajowych. Ekspertka podkreśliła, że wszelkie zakazy w kwestii sankcji dotyczą nie tylko eksportu, są znacznie szersze – tak samo wygląda kwestia importu, dodatkowo dochodzą kwestie sankcji indywidualnych. W trakcie wystąpienia podkreślono, że istotnym tematem jest weryfikowanie transakcji – chodzi o „sprawdzanie” kontrahenta, samego przedmiotu transakcji, umowy, dostawy; jest to obszar dotyczący kwestii archiwizacji i zabezpieczenia danych.

Podczas kolejnej rozmowy eksperckiej, w trakcie Debaty Kampanii Polska Chemia, prowadząca **Magdalena Maj, Kierownik Zespołu Klimatu i Energii, Polski Instytut Ekonomiczny**, kierowała pytania do **Macieja Tomeckiego, Kierownika Projektu, Dział Zrównoważonego Rozwoju Biznesu, Obszar Strategii i Innowacji oraz Relacji Inwestorskich, PKN ORLEN S.A.** Ekspert Spółki, podobnie jak przedmówcy, wskazał, że – w związku z wojną w Ukrainie – wszyscy zdali sobie sprawę, że rosnąca zależność od dostawców spoza Europy jest dużym problemem. Mówiąc o dywersyfikacji dostaw, wskazał, że w zakresie transformacji energetycznej wszystko musi być skoordynowane na poziomie europejskim. Pytany o założenia strategiczne Spółki, ekspert wskazał, że z punktu widzenia ORLEN, największych zmian domaga się sektor finansowy w związku z kwestiami zrównoważonego finansowania. Dodał także, iż dużym wyzwaniem jest ogłoszenie celów tzw. zakresu III emisji pod kątem inwestycji – inwestorzy chcą zobaczyć, jak Spółka reaguje na te zmiany w całym łańcuchu wartości. Prelegent podkreślił, że PKN ORLEN podąża w kierunku budowy koncernu multienergetycznego, dostrzegając aktualne trendy, aktywnie działa, aby być liderem transformacji. Na zakończenie rozmowy

ekspert wskazał, iż strategia Grupy Kapitałowej to maksymalizacja wyników z obszarów, które już teraz przynoszą duże zyski; tzw. filar II stanowią inwestycje w technologie, które są już dostępne na świecie, ale Spółka jeszcze nimi nie dysponuje, filar III zaś – który zdaniem eksperta przyspieszy w obecnych warunkach – to wodór, nowa mobilność, a także cyfryzacja, która jest obecnie niezwykle ważnym czynnikiem w zakresie zmniejszania emisyjności.

W ostatnim części Debaty, moderowanej również przez **Magdalenę Maj z Polskiego Instytutu Ekonomicznego**, udział wzięli przedstawiciele Spółek: ANWIL oraz Grupy LOTOS. Jako pierwszy głos zabrał **Paweł Sławiński, Dyrektor Obszaru Produkcji Nawozów i Tworzyw Sztucznych, ANWIL S.A.**, który – podkreślając ogromne znaczenie dekarbonizacji – wskazał, że ambitne i szczytne cele zderzają się czasami z realiami, z jakimi przychodzi się później mierzyć, a w kontekście konieczności wszelkich zmian lepiej działają zachęty niż zakazy. Ekspert dodał, iż Spółka rozpoczęła liczne działania, których celem jest ograniczanie zmniejszenia emisyjności – modernizuje istniejące węzły produkcyjne, projektuje nowe, stale unowocześnia technologie. Prelegent nadmienił, że przemysł nawozowy jest wysoce emisyjny i energochłonny, a wszelkie nowoczesne technologie związane z zieloną energią są bardzo przyszłościowe, jednak transformacja przemysłu musi być wsparta przez legislację. Jako druga głos zabrała **dr inż. Sylwia Pawlak, Dyrektor ds. Innowacji, Grupa LOTOS S.A.**, która opowiedziała o realizowanych przez Spółkę projektach związanych z rozwojem paliw alternatywnych. Wskazała, że wodór został okrzyknięty paliwem przyszłości i ta przyszłość przyszła jeszcze szybciej niż spodziewano – w związku z inwazją Rosji na Ukrainę i konieczność rezygnacji z rosyjskich surowców. Ekspertka dodała, iż koszty związane z rozwojem paliw alternatywnych będą zależeć od wielu czynników, m.in. od cen surowców, cen energii. Grupa będzie inwestować w produkcję zielonego wodoru z OZE – już rozwijany jest projekt Green H2, który jest podzielony na kilka etapów. Obecnie trwa jego pilotaż, drugi etap zaś ma na celu stworzenie instalacji wielkoskalowej. Jak wskazała ekspertka, w zakresie „czystego” wodoru Spółka realizuje również szereg projektów badawczo-rozwojowych, razem z jednostkami naukowymi.

W drugiej części wypowiedzi, **Paweł Sławiński, Dyrektor Obszaru Produkcji Nawozów i Tworzyw Sztucznych, ANWIL S.A.**, odnosząc się do kwestii CBAM (*ang. Carbon Border Adjustment Mechanism*; tzw. mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂), który – jego zdaniem – z punktu ogólności wydaje się korzystny – ma bowiem w założeniu chronić producentów europejskich, jednak tak naprawdę nie znamy żadnych szczegółów tego mechanizmu. Ekspert dodał, że branża nawozowa stoi na stanowisku, że CBAM powinien współistnieć z obecnym poziomem darmowych uprawnień do emisji, przy niezmienionym benchmarku przynajmniej do 2030 r., zaś ryzyko stanowi skuteczność samego mechanizmu CBAM. Na zakończenie drugiego panelu eksperckiego **dr inż. Sylwia Pawlak, Dyrektor ds. Innowacji, Grupa LOTOS**, została zapytana, czy doświadczenie, które ma Polska w rozwoju technologii związanych z wodorem szarym, nie wpłynie negatywnie na rozwój technologii wodoru zielonego? W odpowiedzi wskazała, że „kompetencje” nabyte przy produkcji wodoru bardziej emisyjnego są przydatne i cenne przy rozwoju technologii wodoru czystego, „zielonego” – dzięki temu nie ma konieczności budowania wiedzy „od zera”. Wyzwaniem – zdaniem ekspertki – jest sam rozwój OZE, gdyż do produkcji zielonego wodoru potrzebne są duże moce pochodzące właśnie z odnawialnych źródeł.

Po zakończonych rozmowach z zaproszonymi gośćmi, spotkanie podsumowała **dr inż. Anna Zalewska, Senior Ekspert w PIPC**. – *Branża chemiczna, jako jedna z najbardziej innowacyjnych gałęzi przemysłu,*

będzie pełnić w procesie transformacji energetycznej fundamentalną rolę. Produkty chemiczne, jako kluczowe dla rozwoju nowych narzędzi, procesów, urządzeń oraz niezbędne do istnienia różnych branż, sprawiają, że sektor chemiczny będzie napędem przemian, przed którymi stoi obecnie cała dążąca do osiągnięcia neutralności klimatycznej Europa. Jednakże branża – będąc centrum transformacji wymaga odpowiedniego, natychmiastowego wsparcia, gwarantującego konkretne rozwiązania, będące odpowiedzią na aktualne problemy i wyzwania, z którymi mierzy się Polska Chemia – dodała na zakończenie.

Prowadząca zaprosiła uczestników na kolejne wydarzenie, organizowane przez Polską Izbę Przemysłu Chemicznego – tematy związane z wyzwaniami przemysłu chemicznego w zmieniającej się rzeczywistości będą także przedmiotem [IX Kongresu Polska Chemia](#) – najważniejszego i największego wydarzenia branży chemicznej w Polsce i Europie Centralnej. [Unikalna agenda](#), liczni eksperci, [renomowani partnerzy](#), strefa expo i networking – wszystko to już w terminie 1–2 czerwca br., stacjonarnie, w wyjątkowej przestrzeni konferencyjno-wypoczynkowej [Cukrowni Żnin](#).

[Rejestracja na IX Kongres Polska Chemia](#) już trwa – serdecznie zapraszamy.

Zachęcamy do obejrzenia nagrania z [I Debaty Kampanii Polska Chemia](#).

Kampania Polska Chemia

Kampania „Polska Chemia” to autorski projekt Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego i jedyne tego typu przedsięwzięcie promujące tak istotny dla polskiej gospodarki sektor przemysłu. Głównym celem Kampanii „Polska Chemia” jest umocnienie wizerunku branży jako sektora dbającego o środowisko, promującego innowacyjność, tworzącego miejsca pracy, respektującego zasady zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialnego społeczeństwa.

Partnerzy Strategiczni Projektu Kampania Polska Chemia: Grupa Azoty S.A., PKN ORLEN S.A.

Partnerzy Główni Projektu Kampania Polska Chemia: ANWIL S.A., Grupa LOTOS S.A.

Materiał opracowany przez Polską Izbę Przemysłu Chemicznego.

Więcej informacji na stronie: www.pipc.org.pl

Kontakt dla mediów:

Adres email: media@pipc.org.pl, nr tel.: 22 828 75 06

Polska Izba Przemysłu Chemicznego (PIPC)

[Polska Izba Przemysłu Chemicznego](#) powstała w 1988 r. i jest największą organizacją reprezentującą branżę chemiczną na arenie krajowej i międzynarodowej. Izba bierze czynny udział w procesach legislacyjnych oraz wspiera działania na rzecz rozwoju branży. PIPC jest realizatorem wielu projektów tj: „[Kongres Polska Chemia](#)”, „[Kampania Polska Chemia](#)”, „[Bezpieczna Chemia](#)”, „[Forum Rozwoju Przemysłu](#)”, „[Chemia 4.0](#)”, „[ChemHR](#)”, czy „[Energia dla Chemii](#)”.